

KARTA KURSU
stacjonarne/niestacjonarne

Nazwa	Historia myśli społecznej 1	
Nazwa w j. ang.	History of social thought 1	

Koordynator	Dr Mrośław Boruta	Zespół dydaktyczny:
		Dr Mirosław Boruta, dr Michał Warchała
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studenta z podstawowymi teoriami zachodniej myśli społecznej od starożytności aż po wiek XVIII. Kurs ma umożliwić studentowi zrozumienie podstawowych pojęć, którymi posługują się wspomniane teorie, a także dać mu możliwość odnoszenia tych pojęć do teorii i praktyki socjologii współczesnej.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza dotycząca epok historycznych oraz historii kultury zachodniej i polskiej	
Umiejętności	Podstawowe umiejętności czytania ze zrozumieniem i analizy tekstów naukowych	
Kursy	-	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: Zna podstawowe doktryny i koncepcje zachodniej myśli społecznej od starożytności aż po wiek XVIII oraz historyczny i społeczny kontekst ich powstania	K_W01, K_W03, K_W05
	W02: Zna i rozumie relacje łączące myśl społeczną z innymi dziedzinami kultury i myśli świata zachodniego (filozofią, psychologią, ekonomią, naukami politycznymi)	K_W01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Potrafi analizować teksty z zakresu myśli społecznej	K_U03
	U02: Interpretuje podstawowe pojęcia i terminy występujące w myśli społecznej	K_U03, K_U04
	U03: Umie zastosować podstawowe pojęcia i terminy występujące w myśli społecznej do opisu współczesnej rzeczywistości społecznej	K_U01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Potrafi uczestniczyć w dyskusji, formułować argumenty służące uzasadnieniu własnego stanowiska	K_K01
	K02: Rozumie znaczenie dyskusji i dialogu jako narzędzia poznania w naukach społecznych	K_K01
	K03: Respektuje zasady obowiązujące w dyskursie nauk społecznych	K_K02

Organizacja - studia stacjonarne														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	30	30												

Organizacja – studia niestacjonarne												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Podstawowymi metodami stosowanymi w trakcie kursu są: wykład oraz dyskusja w oparciu o tekst źródłowy zaproponowany przez prowadzącego ćwiczenia.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					X
W02								X					X
U01								X					
U02								X					X
U03								X					
K01								X					
K02								X					
K03								X					X

Kryteria oceny

Na ostateczną ocenę otrzymywaną przez studenta składają się:

- obecność na zajęciach
- udział w dyskusji
- ocena z egzaminu pisemnego

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład

Narodziny myślenia politycznego w Grecji
 Filozofia polityczna Grecji klasycznej (Platon, Arystoteles)
 Chrześcijaństwo: jego wizja człowieka i społeczeństwa
 Myśl polityczna i społeczna zachodniego średniowiecza
 Schyłek myśli średniowiecznej, przejście do nowożytności
 Nowożytne koncepcje prawa naturalnego - przykłady
 Nowożytne koncepcje umowy społecznej i prapoczątki liberalizmu
 Oświecenie – podstawowe założenia
 Myśl społeczna XVIII wieku
 Koncepcja narodu i kultury narodowej w myśli J.G. Herdera; narodziny nacjonalizmu
 Rewolucja Francuska i sprzeciw wobec niej – narodziny konserwatyzmu politycznego

Konwersatorium

1. Starogrecka wizja wspólnoty społecznej i politycznej (polis) u Tukidydesa Platońska wizja państwa i społeczeństwa; koncepcja państwa doskonałego
2. Arystotelesa koncepcja człowieka jako istoty społecznej oraz typologia ustrojów
3. Początki chrześcijańskiej myśli społecznej – św. Augustyn
4. Średniowieczna myśl społeczna, wizja państwa i roli władzy (na przykładzie Tomasza z Akwinu)
5. Renesansowa myśl polityczna i społeczna na przykładzie Machiavellego
6. Teoria umowy społecznej Thomasa Hobbesa: koncepcja władzy i społeczeństwa
7. Umowa społeczna Johna Locke'a i narodziny liberalizmu 8. Monteskiusz i początki empirycznych badań nad różnicowaniem społecznym i kulturowym
8. Problem demokracji woli powszechnej w umowie społecznej Rousseau

Wykaz literatury podstawowej

1. Tukidydes, *Wojna peloponeska*, przeł. K. Kumaniecki, różne wydania, ks. II (fragment zawierający mowę pogrzebową Peryklesa)
2. Platon, *Państwo*, przeł. W. Witwicki, różne wydania, ks. VIII.
3. Arystoteles, *Polityka*, przeł. L. Piotrowicz, różne wydania, ks. I, rozdz. 1-2; ks. III, rozdz. 4-5; ks. IV, rozdz. 9
4. Augustyn, *O państwie bożym*, przeł. W. Kornatowski, różne wydania, ks. XIV, rozdz. 1-4; ks. XV, rozdz. 3-5; ks. XIX, rozdz. 5-8, 11-14, 16-19.
5. Tomasz z Akwinu, *O władzy (całość)*, w: tenże, *Pisma wybrane*, przeł. J. Salij OP, W drodze, Poznań 1984
6. Niccolo Machiavelli, *Książę*, przeł. W. Rzymowski, różne wydania, rozdz. 1-3, 5-9, 11, 15-21, 23-25
7. Thomas Hobbes, *Lewiatan*, przeł. Cz. Znamierowski, różne wydania, rozdz. 13-14, 17, 21
8. John Locke, *Dwa traktaty o rządzie. Traktat drugi*, przeł. Z. Rau, PWN, Warszawa 1992, §§ 4-34, 45-50, 87-90, 95-99, 119-131.
9. Jean-Jacques Rousseau, *Umowa społeczna*, przeł. B. Baczek i W. Bieńkowska, w: *Umowa społeczna i inne pisma*, PWN, Warszawa 1966, cz. I, rozdz. 1, 4-9; cz. II, rozdz. 1-10; cz. IV, rozdz. 1-3.

10. Monteskiusz, *O duchu praw*, przeł. T. Boy-Żeleński, różne wydania, ks. I-III; ks. V, rozdz. 1-9; ks. VIII; ks. XI, rozdz. 1-6.

Wykaz literatury uzupełniającej

G. Ritzer, *Klasyczna teoria socjologiczna*, przeł. H. Jankowska, Zysk i Ska, Poznań 2004.
 L. Strauss, J. Cropsey, *Historia filozofii politycznej*, przeł. P. Nowak i in., Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2010, rozdz. 1-2,4-5,9,11,16,20-21,23,29.
 J. Szacki, *Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe*, PWN, Warszawa 2005, r. 1-3.
 P. Śpiewak (red.), *Klasyczne teorie socjologiczne. Wybór tekstów*, PWN, Warszawa 2006.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	40
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4